

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 9C/59/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8113205885
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Sikorjak
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2016:8113205885.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov samosudcom JUDr. Rastislavom Sikorjakom v právnej veci žalobcov: 1. P. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. XXX, XXX XX Z., 2. U. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. XXX, XXX XX Z., zastúpených Občianske združenie „Právne služby spotrebiteľom a vlastníkom bytov“, so sídlom Škultétyho 3, 040 01 Košice proti žalovanému: RAPID life životná poisťovňa, a.s., IČO: 31 690 904, so sídlom Garbiarska 2, Košice, právne zast. Advokátska kancelária JUDr. Daniel Blyšťan s.r.o., so sídlom Užhorodská 21, 040 01 Košice, o zrušenie rozhodcovského rozsudku, takto

rozhodol:

I. Zrušuje rozhodcovský rozsudok Arbitrážneho súdu Košice sp. zn. 2C/2965/2012 zo dňa 19.01.2012.

II. Zrušuje rozhodcovský rozsudok Arbitrážneho súdu Košice sp. zn. 2C/2964/2012 zo dňa 19.01.2012.

III. Určuje, že nasledujúce zmluvné podmienky uvedené vo všeobecných poisťných podmienkach (21-05-07) pre poistenie zjednávané Prvou československou poisťovňou Rapid a.s., sú pre svoju neprijateľnosť neplatné:

- XV. časť, ods. 1:

O Poisťovňa a poistník sa dohodli, že všetky vzájomné spory a sporné otázky z poistenia sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní pred rozhodcovským súdom. Rozhodcovské konanie sa zásadne riadi zákonom č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov s výlukami a odchylnou právnou úpravou vykonanou týmto článkom, štatútom rozhodcovského súdu a jeho rokovacím poriadkom.

- XV. časť, ods. 2.:

O Pokiaľ poisťovňa nepoverí osobitnú právnickú osobu zriadením alebo výberom špecializovaného stáleho rozhodcovského súdu, resp. nezriadi stály rozhodcovský súd, bude rozhodcovský súd vytvorený podľa potreby od prípadu k prípadu troma fyzickými osobami poverenými na výkon rozhodcu zo strany poisťovne. Poisťovňa vydá štatút rozhodcovského súdu a jeho rokovací poriadok, ktorý zverejní na svojej internetovej stránke. Ak stály rozhodcovský súd zriadi právnická osoba, jeho štatút i rokovací poriadok vydá táto právnická osoba a zverejní ho postupom podľa § 12 ods. 3 zákona č. 244/2002 Z. z. uverejnením v Obchodnom vestníku.

- XV. časť, ods. 5.:

O Rozhodnutie rozhodcovského súdu v spore je rozhodnutím konečným a nemožno ho preskúmať iným rozhodcom alebo rozhodcovským súdom. Dôvody, pre ktoré možno žiadať obnovu konania podľa osobitného zákona, nie sú dôvodom na zrušenie rozhodcovského rozsudku.

- XV. časť, ods. 6.:

O Rozhodcovský súd rozhoduje podľa zásad rovnosti účastníkov pred rozhodcovským súdom, chráni záujmy poisťovne i oprávnené nároky poistníkov, poistených, oprávnených osôb a ich právnych nástupcov, pričom dbá, aby povaha i účel poistenia boli vždy zachované.

IV. Určuje, že zmluvná podmienka uvedená v odseku 2 osobitných zmluvných dojednaní č. 01/2007 v poistnej zmluve v znení:

„Poistník (poistený) a poisťovňa týmto vyjadrujú obaja spoločne a každý zároveň svojim podpisom samostatne svoju vôľu v prípade vzniku akéhokoľvek sporu medzi zmluvnými stranami, že sa namiesto súdneho konania z dôvodu účelnosti, praktickosti a rýchlosti podrobia rozhodcovskému konaniu v zmysle XV. časti týchto VPP. Toto ustanovenie chápu zmluvné strany ako rozhodcovskú doložku.“

je pre svoju neprijateľnosť neplatná.

V. Žalobcom 1. a 2. náhradu trov konania nepriznáva a žalovaný nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobou došlou súdu dňa 01.03.2013 sa žalobcovia domáhali voči žalovanému zrušenia rozhodcovských rozsudkov vo výroku tohto rozsudku uvedených.

Žalobcovia v žalobe uviedli, že im dňa 01.02.2013 boli doručené rozhodcovské rozsudky Arbitrážneho súdu Košice s povinnosťou zaplatiť sumu 214,03 € (P. I.) a sumu 157,12 € (U. I.) a trovy rozhodcovského konania vo výške 276,00 € (každý zo žalobcov).

Žalobcovia s rozhodcovskými rozsudkami vyjadrili nesúhlas a z dôvodu uvedeného v § 40 ods. 1 písm. j) zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní požadujú ich zrušenie, pretože boli porušené záväzné právne predpisy na ochranu spotrebiteľa. Toto porušenie žalobcovia vidia v tom, že

- výber rozhodcovského súdu bol plne v réžii žalovaného,
- rozhodcovský súd rozhodol v tzv. skrátenom konaní, lehota na podanie odporu proti rozhodcovskému rozsudku bola veľmi krátka a odpor bol navyše podmienený zaplatením poplatku,
- rozhodcovský rozsudok bol vydaný na základe rozhodcovskej doložky, ktorú považujú za neplatnú z dôvodu, že nebola individuálne dojednaná ale bola súčasťou všeobecných poistných podmienok pripravených žalovaným.

Žalovaný sa k žalobe vyjadril na pojednávaní konanom dňa 02.12.2013 a písomným podaním zo dňa 03.10.2013, pričom uviedol:

- žaloba bola podaná neoprávnenou osobou a to spotrebiteľským združením Právne služby spotrebiteľom a vlastníkom bytov ako zástupcom, pričom tento zástupca nekonal štatutárnym orgánom,
- rozhodcovská doložka bola v poistných zmluvách dojednaná individuálne,
- o rozhodcovskej doložke boli žalobcovia osobitne poučení,
- rozhodcovská doložka ovplyvňuje výšku poistného a preto je z preskúmania vylúčená.

Žalovaný ďalej upresňuje, že rozhodcovská doložka bola osobitne individuálne dojednaná a je oddelená od ostatného textu všeobecných poistných podmienok. Podľa žalovaného žalobcovia mali možnosť osobitné zmluvné dojednania obsahujúce zmluvnú doložku podpísať alebo nepodpísať a podpísať iba poistnú zmluvu spolu so všeobecnými poistnými podmienkami.

Žalovaný zároveň uvádza, že žalobcovia boli viazaným finančným agentom oboznámení o podstate rozhodcovskej doložky, čo má vyplývať aj z listinného dôkazu, a to záznamu o požiadavkách a potrebách klienta.

Súd vykonal dokazovanie listinami tvoriacimi súdny spis a predovšetkým zo spisu rozhodcovského súdu zistil nasledovné:

Návrhy na začatie konania pred rozhodcovským súdom boli podané dňa 04.01.2012 žalovaným. V tomto návrhu sa žalovaný domáhal zaplata pohľadávky vo výške 214,03 € a 157,12 € a náhrady trov konania vo výške 276,- €.

Právomoc rozhodcovského súdu na prejednanie sporu medzi žalovaným a žalobcami z poistnej zmluvy má podľa žalovaného aj podľa rozhodcovského súdu vyplývať z XV. časti Všeobecných poistných podmienok s názvom „Rozhodcovské konanie“, ako aj z Osobitného zmluvného dojednania č. 01/2007, ktoré je súčasťou týchto všeobecných poistných podmienok.

V časti XV. ods. 1 VPP sa uvádza - Poisťovňa a poistník sa dohodli, že všetky vzájomné spory a sporné nároky z poistenia sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní pred rozhodcovským súdom.

Podľa XV. časti ods. 2 VPP - Pokiaľ poisťovňa nepoverí osobitnú právnickú osobu zriadením alebo výberom špecializovaného stáleho rozhodcovského súdu, resp. nezriadi stály rozhodcovský súd, bude rozhodcovský súd vytvorený podľa potreby od prípadu k prípadu 3 fyzickými osobami poverenými na výkon rozhodcu zo strany poisťovne. Svoj výslovný, bezvýhradný a neodvolateľný súhlas s týmto vyjadruje poisťník podpisom týchto všeobecných poisťných podmienok.

Podľa Osobitných zmluvných dojednaní č. 01/2007 k poisťnej zmluve ods. 2 - Poisťník (poistený) a poisťovňa týmto vyjadrujú obaja spoločne a každý zároveň svojím podpisom samostatne svoju vôľu v prípade vzniku akéhokoľvek sporu medzi zmluvnými stranami, že sa namiesto súdneho konania z dôvodu účelnosti, praktickosti a rýchlosti podrobia rozhodcovskému konaniu v zmysle XV. časti týchto VPP. Toto ustanovenie chápu zmluvné strany ako rozhodcovskú doložku.

Z oznámení o zániku poistenia zo dňa 23.10.2007 a 05.12.2008 vypracovaného žalovaným pre žalobcov vyplýva, že konečný stav finančného plnenia poisťnej zmluvy ku dňu zániku poistenia je nedoplatok 448 Sk a 1022 Sk.

Z upovedomenia o začatí konania pred rozhodcovským súdom vyplýva, že Arbitrážny súd Košice je stálym rozhodcovským súdom, konanie ktorého sa riadi štatútom a rokovacím poriadkom.

Z rozhodcovského rozsudku

- sp. zn. 2C/2965/2012 zo dňa 19.01.2012 vyplýva, že žalobca P. I. má zaplatiť žalovanému sumu vo výške 214,03 € a trovy rozhodcovského konania vo výške 276,- €,
- sp. zn. 2C/2964/2012 zo dňa 19.01.2012 vyplýva, že žalobca U. I. má zaplatiť žalovanému sumu vo výške 157,12 € a trovy rozhodcovského konania vo výške 276,- €

Podľa týchto rozsudkov rozhodcovský súd mal za to, že na rozhodovanie je daná jeho právomoc vyplývajúca z časti XV. Všeobecných poisťných podmienok, pričom podľa jeho názoru žalobkyňa ako spotrebiteľ mala možnosť Všeobecné poisťné podmienky podpísať bez toho, aby svojím podpisom vyjadrila súhlas s rozhodcovskou doložkou. Uvedené malo plynúť z Osobitných dojednaní, ktoré boli kryté samostatným podpisom žalobkyne.

Podľa poučenia uvedenom v týchto rozhodcovských rozsudkoch je možné voči nemu podať opravný prostriedok, a to odpor s odôvodnením v lehote 5 dní odo dňa doručenia rozhodcovského rozsudku, pričom podmienkou prihladenia na odpor žalovaného v rozhodcovskom konaní (teda žalobcov v prejednávanej veci) je zaplatenie poplatku vo výške 72,- €.

Rozhodcovský rozsudok bol žalobcom doručený do vlastných rúd dňa 01.02.2013.

V tejto fáze odôvodnenia je nutné uviesť, že Okresný súd Revúca rozsudkom sp. zn. 6C/33/2013 zo dňa 17.06.2013 určil ako neprijateľné zmluvné podmienky, podmienky uvedené vo výrokoch III. a IV. tohto rozsudku. Tento rozsudok bol potvrdený rozsudkom KS v Banskej Bystrici sp. zn. 14Co/654/2013 zo dňa 10.11.2015. Okresný súd Revúca v odôvodnení uviedol svoje úvahy, s ktorými sa procesný súd plne stotožňuje a preberá ich za svoje aj pre toto rozhodnutie:

„Podľa § 3 ods.1 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní (ďalej len ZoRK) - Rozhodcovská zmluva je dohoda medzi zmluvnými stranami o tom, že všetky alebo niektoré spory, ktoré medzi nimi vznikli alebo vzniknú v určenom zmluvnom alebo v inom právnom vzťahu, sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní.

Podľa § 4 ods.1 ZoRK - Rozhodcovská zmluva môže mať formu osobitnej zmluvy alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve.

Podľa § 8 ods.1 ZoRK - Zmluvné strany sa v rozhodcovskej zmluve môžu dohodnúť na osobe rozhodcu (rozhodcov) alebo na postupe jeho dodatočného ustanovenia.

Podľa § 12 ods.1 ZoRK - Právnická osoba môže na základe tohto zákona a na svoje náklady zriadiť a udržiavať stály rozhodcovský súd. Právnická osoba je povinná na svoje náklady zriadiť a udržiavať stály rozhodcovský súd, ak to ustanovuje osobitný predpis.

Podľa § 17 ZoRK - Účastníci rozhodcovského konania majú v rozhodcovskom konaní rovné postavenie. Každému účastníkovi rozhodcovského konania sa má poskytnúť rovnaká možnosť na uplatnenie jeho práv a na ich ochranu.

Podľa § 26 ods.1 ZoRK - Ak sa účastníci rozhodcovského konania nedohodli na forme rozhodcovského konania, rozhodcovský súd rozhodne, či nariadi ústne pojednávanie alebo či konanie bude písomné. Rozhodcovský súd nariadi ústne pojednávanie vo vhodnom štádiu rozhodcovského konania aj na návrh účastníka rozhodcovského konania.

Podľa § 33 ods.2 ZoRK - Rozhodcovský súd musí rozhodnúť o každom návrhu uvedenom v žalobe alebo vo vzájomnej žalobe alebo uplatnenom dodatočne počas rozhodcovského konania; nesmie však prekročiť medze uplatnených návrhov. Nemožno prisúdiť, čo odporuje zákonu alebo ho obchádza, alebo sa prieči dobrým mravom a plnenie, ktoré je nemožné. Rovnako nemožno prisúdiť plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktorá je v rozpore s ustanoveniami všeobecne záväzných právnych predpisov na ochranu práv spotrebiteľa, najmä ak obsahuje neprijateľnú zmluvnú podmienku. Ak sa dôvod, pre ktorý nemožno prisúdiť plnenie vzťahuje len na časť zmluvy, nemožno prisúdiť plnenie týkajúce sa len tejto časti, pokiaľ z povahy zmluvy alebo jej obsahu alebo z okolností, za ktorých došlo k jej uzavretiu nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu. Pokiaľ uzavretiu spotrebiteľskej zmluvy predchádzala nekalá obchodná praktika, nemožno prisúdiť plnenie v celom rozsahu.

Podľa § 40 ZoRK - Účastník rozhodcovského konania sa môže žalobou podanou na príslušnom súde domáhať zrušenia tuzemského rozhodcovského rozsudku, len ak

- a) rozhodcovský rozsudok bol vydaný vo veci, ktorá nemôže byť predmetom rozhodcovského konania (§ 1 ods. 3),
- b) rozhodcovský rozsudok bol vydaný vo veci, o ktorej už predtým právoplatne rozhodol súd alebo sa o nej právoplatne rozhodlo v inom rozhodcovskom konaní,
- c) jeden z účastníkov rozhodcovského konania popiera platnosť rozhodcovskej zmluvy,
- d) sa rozhodlo o veci, na ktorú sa rozhodcovská zmluva nevzťahovala, a účastník rozhodcovského konania túto okolnosť v rozhodcovskom konaní namietal,
- e) účastník rozhodcovského konania, ktorý musí byť zastúpený zákonným zástupcom, nebol takto zastúpený alebo v mene účastníka rozhodcovského konania vystupovala osoba, ktorá nebola na to splnomocnená a jej úkony neboli ani dodatočne schválené,
- f) sa na vydaní rozhodcovského rozsudku zúčastnil rozhodca, ktorý bol rozhodnutím podľa § 9 vylúčený pre predpojatosť alebo ktorého vylúčenie účastník rozhodcovského konania pred vydaním rozhodcovského rozsudku nie zo svojej viny nemohol dosiahnuť,
- g) bola porušená zásada rovnosti účastníkov rozhodcovského konania (§ 17),
- h) sú dôvody, pre ktoré možno žiadať o obnovu konania podľa osobitného zákona,
- i) bol rozhodcovský rozsudok ovplyvnený trestným činom rozhodcu, účastníkov konania alebo znalca, za ktorý bol právoplatne odsúdený,
- j) pri rozhodovaní boli porušené všeobecne záväzné právne predpisy na ochranu práv spotrebiteľa.

Podľa § 41 ods.1 ZoRK - Žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku možno podať v lehote 30 dní odo dňa doručenia rozhodcovského rozsudku účastníkovi rozhodcovského konania, ktorý podáva žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku. Ak účastník rozhodcovského konania požiadala o opravu rozhodcovského rozsudku podľa § 36, lehota začína plynúť od doručenia rozhodnutia o oprave rozhodcovského rozsudku.

Rozhodcovské konanie je upravené v zákone č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov.

Podstata rozhodcovského konania spočíva v mimosúdnom riešení sporov, pričom samotné rozhodcovské konanie je alternatívou konania pred všeobecnými súdmi, keď jeho významnými prednosťami oproti konaniu pred všeobecnými súdmi by mali byť flexibilita a rýchlosť konania, jeho neformálnosť a aj nižšie trovy konania. Pri tomto konaní zákon počíta s minimálnymi zásahmi všeobecných súdov do výsledkov rozhodovacej činnosti rozhodcovských súdov, pretože v súlade s § 40 ods. 1 zákona o rozhodcovskom konaní možno tuzemský rozhodcovský rozsudok napadnúť žalobou na príslušnom všeobecnom súde len z taxatívne vymedzených dôvodov, ktoré spočívajú v dodržiavaní zákonnosti. Aj keď toto rozhodcovské konanie možno označiť za menej zložitú procedúru, než aká je

vlastná konaniu pred všeobecnými súdmi, je v rámci neho nevyhnutné dodržiavať zásady spravodlivosti, zákonnosti a tiež ústavnosti (obdobne III. ÚS 95/2010).

Aj keď rozhodcovským konaním sa poskytuje právna ochrana ohrozeným alebo porušeným právam pred nesúdnym orgánom, na ktorý účastníci (zmluvné strany) dobrovoľne preniesli právomoc všeobecného (občianskoprávneho alebo obchodného) súdu, a štát umožnil takúto delegáciu súdnej moci zo súdu na nesúdni orgán zložený v podstate zo súkromných osôb - rozhodcov, takouto možnosťou sa nemôže zbaviť svojho pozitívneho záväzku zabezpečiť základné právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Práve osobitný zákon o rozhodcovskom konaní vytvoril právnu prípustnosť kontroly súdnej moci nad rozhodcovskými rozsudkami všeobecnými súdmi v taxatívne vymedzených prípadoch.

Žalobkyňa vo svojej žalobe žiada zrušiť rozsudok rozhodcovského súdu z dôvodu porušenia všeobecne záväzných právnych predpisov na ochranu práv spotrebiteľa (§ 40 písm.j/ ZoRK).

Vzhľadom na obsah žaloby a námietok v nej vznesených voči procesnému postupu rozhodcovského súdu a to konkrétne proti

- výberu rozhodcovského súdu, ktorý bol plne v réžii žalovaného,
- tzv. skrátenému konaniu rozhodcovského súdu, kde lehota na podanie odporu proti rozhodcovskému rozsudku bola veľmi krátka a odpor bol navyše podmienený zaplatením poplatku,

možno mať za to, že žalobkyňa požaduje zrušenie rozhodcovského rozsudku aj z dôvodu porušenia zásady rovnosti účastníkov rozhodcovského konania podľa § 40 písm.g) ZoRK.

Pokiaľ ide o právne úvahy súdu k veci samej, tento uvádza: Podľa názoru procesného súdu aj rozhodcovský rozsudok rozhodcovského súdu musí byť založený na dodržaní zásad spravodlivého procesu, a to z dôvodu, že rozhodcovské konanie je alternatívou konania pred všeobecnými súdmi. Aj tieto rozhodcovské súdy sú povinné aplikovať právo tak, aby výsledkom nimi uplatnenej právomoci bolo rozhodnutie, ktoré spĺňa parametre zákonnosti a ústavnosti. V tejto súvislosti je potrebné poukázať aj na § 51 ods. 3 zákona o rozhodcovskom konaní, podľa ktorého ak tento zákon neustanovuje inak, subsidiárne sa aplikujú ustanovenia generálnej právnej normy upravujúcej civilný proces. Danou právnu normou je zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov.

Ústavný súd SR vo svojom rozhodnutí sp. zn. III. ÚS 162/2011 uviedol, že ak rozhodcovský súd rozsudok riadne neodôvodnil, nesprávne vykladal aplikovanú právnu normu, ale i obmedzil možnosť fyzickej osoby uplatňovať svoje zákonné nároky, porušil nielen jej základné právo na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, právo na spravodlivé konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ale zasiahol aj do jej základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na pokojné užívanie svojho majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Pokiaľ ide o zákonnosť dohodnutej rozhodcovskej zmluvy, okrem vyššie citovaných ustanovení ZoRK vychádzal súd aj z ustanovení Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia poisťnej a teda aj rozhodcovskej zmluvy, k čomu došlo dňa 28.08.2007.

Podľa § 52 ods.1 OZ - Spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

Podľa § 53 ods.1 OZ - Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka").

Podľa § 53 ods.4 OZ - Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa písm.q) Prílohy k Smernici Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách - nekalou podmienkou je podmienka, ktorej zmyslom alebo účinkom je neposkytnúť spotrebiteľovi právo alebo mu brániť v uplatňovaní práva podať žalobu alebo podať akýkoľvek iný opravný prostriedok, najmä vyžadovať od spotrebiteľa, aby riešil spory neupravené právnymi ustanoveniami výhradne arbitrážou,

nevhodne obmedzovať prístup k dôkazom alebo ukladať mu povinnosť dôkazného bremena, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, malo spočívať na inej zmluvnej strane.

Žalobkyňa vo svojej žalobe okrem iného uviedla, že Podľa časti XV. bodu 2. Všeobecných poisťných podmienok, rozhodcovský súd má byť podľa potreby tvorený tromi fyzickými osobami poverenými na výkon rozhodcu zo strany poisťovne - odporcu. Poisťovňa vydá štatút rozhodovacieho súdu a jeho rokovací poriadok, ktorý zverejní na svojej internetovej stránke. Rozhodcovský súd takto vytvorený poisťovňou - odporcom nemôže byť v žiadnom prípade zárukou objektívneho rozhodovania.

Zo Všeobecných poisťných podmienok (ďalej iba VPP) časti XV. bod 2 vyplýva, že - Pokiaľ poisťovňa nepoverí osobitnú právnickú osobu zriadením alebo výberom špecializovaného stáleho rozhodcovského súdu, resp. nezriadi stály rozhodcovský súd, bude rozhodcovský súd vytvorený podľa potreby od prípadu k prípadu tromi fyzickými osobami poverenými na výkon rozhodcu zo strany poisťovne. Poisťovňa vydá štatút rozhodcovského súdu a jeho rokovací poriadok, ktorý zverejní na svojej internetovej stránke. Ak stály rozhodcovský súd zriadi právnická osoba, jeho štatút i rokovací poriadok vydá táto právnická osoba.

Podľa časti XV. bodu 5 VPP rozhodnutie rozhodcovského súdu v spore je rozhodnutím konečným a nemožno ho preskúmať iným rozhodcom alebo rozhodcovským súdom.

Podľa časti XV. bodu 6 VPP rozhodcovský súd rozhoduje podľa zásad rovnosti účastníkov pred rozhodcovským súdom, chráni záujmy poisťovne i oprávnené nároky poistníkov ...

Ústavný súd ČR vo svojom rozhodnutí sp. zn. II. ÚS 2167/10 použiteľnom aj v právnych pomeroch SR uviedol, že: „To, aby mohla byť rozhodcovská doložka v spotrebiteľských zmluvách platne dohodnutá, v prvom rade predpokladá transparentné a jednoznačné pravidlá pre určenie osoby rozhodcu. Ak ide o dojednanie v rámci spotrebiteľskej zmluvy, musí rozhodcovské konanie vo všeobecnosti zaručovať procesné práva porovnateľné s konaním, ktoré by bolo namieste v prípade, ak by sa spotrebiteľ k dohode v spotrebiteľskej zmluve nezaviazal (ústnosť, priamosť konania, odvolacia inštancia, absencia iných prekážok v uplatnení spotrebiteľových práv). Ústavný súd tak má za to, že rozhodcovské doložky tak, ako boli dojednané v danom prípade (že všetky spory budú s konečnou platnosťou rozhodované jedným rozhodcom určeným stranou žalujúcou zo zoznamu členov združenia Asociácie arbitrov alebo určených predsedom Asociácie arbitrov, pokiaľ žalujúca strana svoje právo nevyužije, a to v rozhodcovskom konaní vedenom podľa pravidiel rozhodcovského konania Asociácie arbitrov, pričom strany súhlasia s tým, že rozhodcovské konanie sa bude uskutočňovať iba na základe písomných podkladov, bez konania ústneho pojednávania a spor bude rozhodnutý podľa zásad spravodlivosti /equity/), sú neprípustné, pretože v situácii, keď má rozhodca, ktorý nie je určený transparentným spôsobom rozhodovať iba podľa zásad spravodlivosti a súčasne je spotrebiteľ pozbavený svojho práva podať žalobu k civilnému súdu, znamenajú vo svojom dôsledku porušenie práva na spravodlivý proces. Akokoľvek totiž môže existovať kvalitná hmotnoprávna ochrana spotrebiteľa, nie je táto ochrana realizovateľná, pokiaľ sa jej nemožno efektívne domôcť. Ak sa účastníci súkromnoprávneho vzťahu vzdávajú dohodou o rozhodcovskej doložke práva na súdnu ochranu garantovanú štátom, neznamená to, že sa tým otvára priestor pre ľubovôľu. Rozhodcovský nález je vykonateľným rozhodnutím, a teda i vo vzťahu k rozhodcovskému konaniu sa uplatňuje štátna moc, ktorú možno vykonávať iba v prípadoch a medziach stanovených zákonom a spôsobom, ktorý stanoví zákon a to pri zachovaní základných práv a slobôd. Možno teda uzavrieť, že dohodu o rozhodcovskej doložke v spotrebiteľskej zmluve možno z ústavnoprávneho hľadiska pripustiť iba za predpokladu, že podmienky ustanovenia rozhodcu a dohodnuté podmienky procesného charakteru budú účastníkom garantovať rovné zaobchádzanie, čo vo vzťahu spotrebiteľ - podnikateľ znamená zvýšenú ochranu slabšej strany, t.j. spotrebiteľa, a že dohodnuté procesné pravidlá budú garantovať spravodlivé konanie, vrátane možnosti preskúmania rozhodcovského nálezu inými rozhodcami, ako to umožňuje platný zákon o rozhodcovskom konaní.

Podľa smernice č. 93/13/ES sa za neprímeranú podmienku v zmluve považuje zbavenie spotrebiteľa práva podať žalobu alebo použiť iný opravný prostriedok, najmä požadovať na spotrebiteľovi, aby predkladal spory výlučne rozhodcovskému súdu, na ktorý sa nevzťahujú ustanovenia právnych predpisov alebo bránenie v uplatnení tohto práva, pokiaľ spôsobuje významnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán. Východiskom pre posúdenie otázky, či možno rozhodcovskú doložku považovať za neprímeranú podmienku v zmluve (v zmysle zbavenia práva podať žalobu), je skorší v rozhodnutiach Ústavného súdu vyslovený názor, podľa ktorého rozhodcovské konanie nie je nachádzaním práva, ale dotváraním záväzkového vzťahu zmluvných strán. V rozhodcovskom konaní ide teda o vyjasnenie a urovnanie vzájomných práv, ktoré sa deje činnosťou rozhodcu v zastúpení strán,

ktoré na rozhodcu zmluvou delegovali svoju vôľu (napr. uznesenie sp. zn. III. ÚS 166/05, IV. ÚS 511/03, I. ÚS 339/02 alebo Pl. ÚS 37/08). Tento reštriktívny názor vyjadrený v citovaných smerniciach potom nutne musí viesť k záveru, že rozhodcovské konanie nie je konaním súdneho typu. Uvedený záver sa potom prejavuje v celkovo prísnejšom posudzovaní rozhodcovských doložiek a ich náležitostí tak, aby nepredstavovali neprímerané podmienky v spotrebiteľských zmluvách (napr. nezbavovali spotrebiteľa práva podať žalobu na súd).“

Pre prejednávajúcu vec možno teda urobiť čiastkový záver, že rozhodcovská doložka uvedená vo VPP je neplatná pre neurčitost', pre porušenie rovnosti účastníkov rozhodcovského konania, pre porušenie ochrany spotrebiteľa a pre neprímeranosť vo vzťahu k žalobkyni - spotrebiteľovi a to z viacerých dôvodov:

a) predovšetkým rozhodcovská zmluva neurčuje presne osobu rozhodcu alebo rozhodcov, resp. stály rozhodcovský súd.

Žalobkyňa ako spotrebiteľ ale ani žalovaný ako dodávateľ v čase podpisu Poistnej zmluvy a VPP, ktorých súčasťou je rozhodcovská doložka nemohli vedieť, kto ich prípadný spor podľa tejto doložky bude rozhodovať, či to bude stály rozhodcovský súd (už existujúci alebo iba v budúcnosti zriadený) alebo jeden, prípadne viacerí rozhodcovia a podľa akých pravidiel sa spor bude prejednávať.

Ďalším závažným nedostatkom rozhodcovskej doložky spochybňujúcim vôľu žalovaného spory s poisťníkmi nestranné a po práve je to, že výber rozhodcu bol výlučnou záležitosťou žalovaného, ktorý - mohol poveriť osobitnú právnickú osobu zriadením špecializovaného stáleho rozhodcovského súdu, - mohol poveriť osobitnú právnickú osobu výberom špecializovaného stáleho rozhodcovského súdu, - mohol zriadiť stály rozhodcovský súd, - mohol vytvoriť ad hoc rozhodcovský súd s tromi ním určenými rozhodcami.

Je teda nesporné, že spotrebiteľ nemohol výber rozhodcovského súdu a rozhodcu žiadnym spôsobom ovplyvniť a zároveň je zrejmé, že rozhodujúcim rozhodcovským orgánom bola vždy osoba (y) so vzťahom k žalovanému nespĺňajúca základný predpoklad nezávislosti a nestrannosti. ZoRK pritom v § 8 stanovuje pravidlá určenia rozhodcu, tak, že jeho výber je záležitosťou strán rozhodcovského konania a nielen jedného z jeho účastníkov.

Z predložených listín navyše vôbec nevyplýva, ktorou z foriem vyššie uvedených bol rozhodujúci rozhodcovský súd konštituovaný resp. vybraný.

b) Podľa časti XV. ods.6 VPP rozhodcovský súd mal rozhodovať podľa zásad rovnosti účastníkov konania, chrániť záujmy poisťovne i oprávnené nároky poisťníkov, poistených

Aj z tohto ustanovenia VPP plynie nerovnosť medzi účastníkmi konania a výrazné oslabenie postavenia poisťníka - spotrebiteľa, keď rozhodcovský súd mal u iných osôb ako u žalovaného chrániť „iba“ podľa jeho uváženia ich oprávnené nároky ale u poisťovne jej „záujmy“. Záujmy poisťovne nemožno stotožňovať s jej oprávnenými nárokmi ale sú pojmom širším, znamenajúcim aj nároky, ktoré podľa práva oprávnené nie sú ale sú pre poisťovňu chcené (napr. uspieť v spore s poisťníkom je iste záujmom poisťovne aj v prípade, ak jej nárok voči poisťníkovi nie je oprávnený).

c) V rozpore s ochranou spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany je aj ustanovenie o nemožnosti preskúmania rozhodcovského rozsudku iným rozhodcom alebo rozhodcovským súdom (časť XV. ods.5). Pri redukcii možností všeobecného súdu zaoberať sa rozhodcovským rozsudkom z hľadiska možnosti preskúmať jeho vecnú správnosť, je zbavenie spotrebiteľa možnosti podať opravný prostriedok a nechať rozhodcovský rozsudok preskúmať iným rozhodcom zjavne neprímeranou podmienkou.

d) V rozpore s predpismi na ochranu spotrebiteľa a porušením rovnosti účastníkov rozhodcovského konania sú aj ustanovenia Rokovacieho poriadku Arbitrážneho súdu Košice.

Predovšetkým tieto pravidlá konania neboli prílohou rozhodcovskej zmluvy a zároveň neboli žalobkyni doručené spolu s podanou žalobou. Tieto pravidlá nie sú všeobecne záväzné, preto neplatí prezumpcia ich znalosti. S týmito pravidlami sa žalobkyňa nemohla ani vopred oboznámiť, keď tak ako je uvedené vyššie nemohla vedieť, kto prípadný spor bude rozhodovať.

Na rozdiel od žalobcu, ktorý si podanie žaloby môže bez časového obmedzenia pripraviť, má žalovaný v rozhodcovskom konaní v prípade jeho skrátenej verzie (konanie o pohľadávkach do výšky 66500 €) značne sťaženú možnosť obrany, keďže odpor proti rozhodcovskému rozsudku môže podať iba v krátkej lehote 5 dní a navyše, na odpor sa prihliadne iba v prípade, ak spolu s ním je zaplatený aj poplatok, čo v

prejednávanej veci predstavovalo 72 €. V tomto znení bolo aj v napadnutom rozhodcovskom rozsudku uvedené poučenie.

Je zrejmé, že ak sa pri úprave tzv. skráteného konania inšpiroval Arbitrážny súd Košice ustanoveniami o platobnom rozkaze uvedenými v § 172 a nasl. O.s.p., bolo v záujme ochrany spotrebiteľa neskracovať lehotu na podanie odporu zo zákonných 15 dní na 5 dní a zároveň nepodmieňovať podanie odporu zaplatením poplatku, keďže v konaní pred všeobecnými súdmi je spotrebiteľ od platenia súdnych poplatkov vrátane poplatku za odpor oslobodený.

Poučenie rozhodcovského rozsudku o povinnosti zaplatenia poplatku za účelom dosiahnutia relevantnosti odporu, ktorý má na rozhodovanie spotrebiteľa, či odpor podať (ako to vyplýva aj zo žaloby) podstatný vplyv (práve preto je spotrebiteľ v konaní pred všeobecnými súdmi od súdnych poplatkov oslobodený), je navyše nesprávne.

Z § 26b ods.2 Rokovacieho poriadku Arbitrážneho súdu Košice totiž vyplýva, že úkony spotrebiteľa sú od poplatkov pred rozhodcovským súdom oslobodené. V konečnom dôsledku tak Arbitrážny súd Košice poučením v jeho rozhodcovskom rozsudku postupuje nielen v rozpore so zákonnými normami ale aj s normami ním vytvorenými, spôsobom v značnej miere ovplyvňujúcim rozhodnutie spotrebiteľa podať odpor .

Pre prejednanú vec možno urobiť aj ďalší záver, a to, že rozhodcovská doložka predstavuje neprimeranú a teda neplatnú zmluvnú podmienku sama osebe. Eurokonformným výkladom ustanovení zákona o rozhodcovskom konaní treba v spotrebiteľských veciach dôjsť k záveru, že ochrana spotrebiteľa vyžaduje, aby bola platnosť rozhodcovskej doložky v súdnom konaní preskúmaná z úradnej povinnosti aj v prípade, keď spotrebiteľ neplatnosť rozhodcovskej doložky nenamietol v rozhodcovskom konaní. Z rovnakých dôvodov je súd povinný platnosť rozhodcovskej doložky posúdiť v konaní o zrušenie rozhodcovského rozsudku z úradnej povinnosti aj vtedy, ak spotrebiteľ v zákonnej lehote podá návrh na zrušenie rozhodcovského rozsudku z akéhokoľvek dôvodu uvedeného v § 40 ZoRK.

V čase podpisu poisťnej zmluvy neobsahoval Občiansky zákonník terajšie znenie § 53 ods.4 písm.r), podľa ktorého za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

Vyššie uvedené však neznamená, že súdu predložená rozhodcovská doložka takou neprimeranou podmienkou nie je. Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka vždy obsahovalo a aj v súčasnosti obsahuje iba indikatívny výpočet neprimeraných zmluvných podmienok. Procesný súd teda uvádza, že aj rozhodcovská doložka obsiahnutá v predloženej Poisťnej zmluve, ktorej súčasťou sú VPP, takouto podmienkou vychádzajú z vyššie citovanej Smernice byť mohla a v konkrétnom prípade aj bola.

Žalovaný predložil súdu uznesenia KS v Prešove a KS v Banskej Bystrici, ktoré obdobne formulovanú rozhodcovskú doložku uznali za individuálne dojednanú a teda za platnú.

Okresnému súdu Revúca je však známe, že existujú aj rozhodnutia so záverom opačným, napr. uznesenie KS v Banskej Bystrici sp. zn. 1CoE/171/2011.

Žalovaný tvrdil, že rozhodcovská doložka bola individuálne so žalobkyňou dojednaná a jej vysvetlená. Žalobkyňa uvedené tvrdenie poprela. Ako dôkaz žalovaný predložil Záznam o požiadavkách a potrebách klienta k PZ č. 403464658, z ktorého však žiadne individuálne dojednanie a vysvetlenie podstaty rozhodcovskej doložky a rozdielov medzi rozhodcovským a súdnym konaním nevyplýva a ktorý sa týka výlučne predmetu poistenia.

Žalovaný ako aj ním predložené rozhodnutia krajských súdov vychádzajú z toho, že žalobkyňa mala na výber podpísať poisťnú zmluvu a VPP bez toho, aby podpísala aj osobitné zmluvné dojednania, ktoré obsahovali rozhodcovskú doložku a v dôsledku, nepodpísania, ktorých by sa konanie pred rozhodcom uskutočniť nemohlo.

Procesný súd má na uvedenú otázku iný názor a má za to, že právny názor žalovaného nezodpovedá predloženým listinám. Vyššie citovaná XV. časť ods.1 VPP je bez ďalšieho ustanovením, ktoré obsahuje bez pochybností rozhodcovskú doložku. Už podpisom VPP bola teda dojednaná rozhodcovská doložka a podpis Osobitných zmluvných dojednaní graficky oddelených od už podpísanej časti VPP ale umiestnených stále ako ich súčasť, na uvedenom závere nič nemohla zmeniť. Podľa názoru súdu sa žalovaný duplicitným podpisom rozhodcovskej doložky iba snaží vzbudiť dojem ich individuálneho dojednania, pričom si nedal ani námahu, aby časť XV. VPP vypustil a preniesol ju na osobitnú listinu spolu s tzv. Osobitným dojednaním. Osobitné dojednanie obsahuje nielen rozhodcovskú doložku ale aj ďalšie dojednanie uvedené v ods. 1 výhodné pre spotrebiteľa, ktoré mu na rozdiel od VPP predlžuje

lehotu pre zánik poistenia z dôvodu neuhradenia poistného za ďalšie poistné obdobie, čo by poistník nedosiahol, ak by zároveň duplicitne nepodpísal aj Osobitné zmluvné dojednania.

Súd sa teda prikláňa k názoru Krajského súdu v Banskej Bystrici veci sp. zn. 1CoE/171/2011, že predmetná rozhodcovská doložka nie je doložkou individuálne dojednanou a zároveň je zmluvnou podmienkou neprimeranou. K uvedenému záveru dospel aj Najvyššieho súdu SR pri rozhodnutí o dovolaní sp. zn. 6Cdo/1/2012, ktorým dovolanie voči uvedenému uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici odmietol a uviedol, že: „V preskúmvanej veci súdy v exekučnom konaní správne konštatovali neprijateľnosť a tým aj neplatnosť rozhodcovskej doložky z dôvodu, že nebola individuálne dojednaná a že spôsobovala nevyváženosť v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech povinnej. Listiny predložené oprávnenou takýto záver umožňovali. Z poistnej zmluvy uzavretej medzi oprávnenou a povinnou vyplýva, že rozhodcovská doložka bola medzi zmluvnými stranami dohodnutá už podpisom zmluvy, keďže sa v nej výslovne uvádzalo, že jej súčasťou sú (ako predtlačný formulár) Všeobecné poistné podmienky pre životné poistenie, a teda aj rozhodcovská doložka obsiahnutá v XV. časti týchto podmienok. Na tomto fakte nič nemení skutočnosť, že v deň podpisu zmluvy podpísali zmluvné strany (ako pokračovanie predtlačného formulára poistných podmienok) aj osobitné zmluvné dojednania odkazujúce na tú istú rozhodcovskú doložku, teda doložku uvedenú v poistných podmienkach. Dovolať súd sa stotožňuje aj s dôvodmi, ktorými súdy v exekučnom konaní odôvodnili nevyváženosť dohodnutej rozhodcovskej doložky.“

Procesný súd tak musí aj na základe množstva najmä exekučných vecí konštatovať, že rozhodcovské rozsudky sú v súčasnosti najproblematickejšou skupinou exekučných titulov.

Rozhodcovské zmluvy a na ich základe konajúce sa rozhodcovské konania končia podľa doterajších skúsenosti procesného súdu výlučne v plnom rozsahu úspechom žalobcu, ktorý rozhodcovský súd zriadil alebo rozhodcu jednostranne vybral, pričom žalobné tvrdenia a oprávnenosť žalovaných nárokov sú podľa týchto rozhodcovských rozsudkov nesporne dané. Uvedená skutočnosť bez ďalšieho vedie procesný súd k záveru, že o nezávislosti a nestrannosti rozhodcovských konaní možno mať oprávnené pochybnosti. Ak by vec, ktorá bola predmetom rozhodcovského rozsudku riešil procesný súd zaoberal by sa okrem iného tým, či nie je v rozpore s dobrými mravmi žiadať

- po poistníkovi vrátenie provízie alebo jej časti vyplatenej sprostredkovateľovi poistenia (keďže ide o zaplatenie sumy, ktorá poistníkovi poskytnutá nebola a z ktorej nemal žiadny prospech),
- po poistníkovi vyplatenie akejkoľvek sumy po vydaní potvrdenia poisťovňou, o konečnom stave finančného plnenia, čo u poistníka nemôže vyvolať iný pocit, ako ten, že nároky z poistnej zmluvy iné ako uvedené vo vyúčtovaní sú v celom rozsahu vyriešené.

Je nevyhnutné konštatovať, že aj uvedené masové „využívanie“ rozhodcovského konania v spotrebiteľských sporoch je potrebné, ak sa vec dostane pred všeobecný súd, podrobiť prísnej kontrole cez optiku ochrany slabšej strany - spotrebiteľa. Existuje nepopierateľne rozdiel vo faktickej moci účastníkov spotrebiteľského (aj poistného) vzťahu - napr. uzavieranie zmluvy, ktorej obsah je takmer výlučne tvorený všeobecnými (nie dvojstrannými) obchodnými podmienkami, ktoré cestou „privátneho zákonodarstva“ menia via facti zákonné dispozitívne právo. Zmluvná sloboda sa stáva fiktívnou kulisou pre výkon neoficiálnej nadvlády nad inými prostredníctvom súkromného práva a dokonca sa konštatuje, že sa tak robí pod zámienkou racionalizácie záväzkových vzťahov, pri ktorých sa už v žiadnej dôležitej oblasti neuplatňuje slobodné sebaurčenie prostredníctvom zmluvy. To má za následok vzrastajúcu úlohu intervencie verejného práva do súkromnoprávných vzťahov odôvodňujúcich stanovenie rôznych zvláštnych pravidiel na ochranu a zvýhodnenie tzv. slabšej (nešpecializovanej) strany na úkor strany špecializovanej ako aj intervencie súdov do „naoko“ dobrovoľne ale vopred úplne dodávateľom jednostranne pripravených zmluvných vzťahov, ktorých účastníkom je spotrebiteľ.

Podľa § 153 ods.4 O.s.p. - Ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky alebo mu na základe takejto podmienky súd uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie túto zmluvnú podmienku vo výroku rozhodnutia.

Na základe vyššie uvedených záverov, určil súd zmluvné podmienky týkajúce sa rozhodcovskej doložky a rozhodcovského konania špecifikované vo výroku II. rozsudku za neplatné z dôvodu ich neprijateľnosti. Súd zároveň vyslovil, že neprijateľnou zmluvnou podmienkou je aj ods. 2 Osobitných zmluvných dojednaní pre svoju spätosť s časťou XV. VPP.“

K právnenému posúdeniu rozhodcovskej doložky s takýmto a (obdobným) obsahom Najvyšší súd SR zaujal právne závery v množstve svojich rozhodnutí, v ktorých konštatoval, že takáto rozhodcovská doložka je neprijateľná a neplatná zmluvná podmienka, ktorá v neprospech spotrebiteľa spôsobuje

značnú nerovnováhu v ich právach a povinnostiach, lebo od spotrebiteľa fakticky vyžaduje, aby sa podriadil výlučne rozhodcovskému konaniu. Neplatná rozhodcovská doložka nemohla založiť právomoc rozhodcovského súdu (3Cdo/1/2012, 4Cdo/41/2012, 6MCdo/9/2012, 5Cdo/61/2012, 6Cdo/13/2013 a5Cdo/237/2013).

Procesný súd k námietkam žalovaného navyše dodáva:

- Občiansky zákonník nebráni preskúmavať neprijateľnosť rozhodcovskej doložky pri poistných zmluvách.

- Žaloba bola podaná včas. Dôležité je, že žaloba bola spotrebiteľským združením konajúcim neoprávnenou osobou podávaná v mene žalobcov. Ak totiž žalobca na výzvu súdu, aby preukázal zastúpenie, žalobu podpíše, súd s ním ďalej bude konať ako s nezastúpeným a prekážka brániaca prejednávaniu a rozhodnutiu veci tým odpadne (SJ 60/2002). Konvalidácia má účinky ex tunc, ktoré v prejednávanej veci nastali dodatočným podpisom žaloby žalobcami, čím boli nedostatky žaloby od začiatku odstránené.

- § 243d Exekučného poriadku spôsobuje stratu materiálnej, nie však formálnej záväznosti. Týmto ustanovením sa rozhodcovský rozsudok nezrušil a preto ho bolo možné zrušiť rozsudkom súdu.

Pokiaľ ide o zrušenie napadnutých rozhodcovských rozsudkov na základe podaného odporu samotným rozhodcovským súdom (č.l. 253,254) k tomu súd uvádza:

Rozhodcovský rozsudok vydaný na základe neplatnej rozhodcovskej doložky je z hľadiska právnej teórie tzv. nulitým právnym aktom, teda aktom, ktorý de iure neexistuje. Zrušiť teda neexistujúci právny akt možno práve iba preto, že to umožňuje zákon o rozhodcovskom konaní.

Ak však rozhodcovský súd nemá právomoc na prejednanie veci z dôvodu neplatnej rozhodcovskej doložky, potom nemá právomoc ani vydaný rozhodcovský rozsudok zrušiť. Jeho zrušenie uznesením (č. l. 253,254) je teda nulitým právnym aktom, ktorý nemá právne účinky a preto bolo potrebné rozhodcovský rozsudok zrušiť súdom.

Vyslovenie neprijateľnosti rozhodcovskej doložky procesný súd urobil preto, aby bolo zrejmé, že po zrušení rozhodcovského rozsudku, rozhodca ďalej nemá právomoc v prejednávaní veci pokračovať.

V konaní úspešným žalobcom súd náhradu trov konania nepriznal, pretože zo spisu žiadne vzniknuté trovy zistiteľné neboli a v konaní neúspešný žalovaný právo na náhradu trov konania nemá (§ 142 ods.1 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne v 3 vyhotoveniach na Okresný súd Prešov, pričom odvolanie musí mať náležitosti uvedené v ust. § 205 ods. 1 a 2 O. s. p..

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.